

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Znanstvena knjižnica Sveučilišta u Zadru

Izvješće o radu za 2024. godinu

U Zadru, ožujak 2025.

Sadržaj

1. UVOD	1
2. USLUGE I KORIŠTENJE	3
3. IZGRADNJA ZBIRKI I OBRADA KNJIŽNIČNE GRAĐE.....	6
4. OSOBLJE KNJIŽNICE.....	8
5. OPREMA I PROSTOR	9
6. RENOVACIJA I OPREMANJE ČITAONICE.....	10
7. AKTIVNOSTI U SKLOPU PROJEKTA E-SVEUČILIŠTA	10
8. KONZERVACIJA I RESTAURACIJA GRAĐE	11
9. REGISTRACIJA KULTURNOG DOBRA.....	11
10. PROGRAMSKA OSNOVA.....	12
11. ČITAONICA ZA OSOBE S INVALIDITETOM.....	12
12. KNJIGOVEŽNICA	13
13. OSTALE AKTIVNOSTI	13
14. DOKUMENTI	13
15. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KNJIŽNICE	14
16. ZAKLJUČAK.....	15

1. UVOD

Sveučilište je od 1. siječnja 2024. preuzelo osnivačka prava nad Znanstvenom knjižnicom koja je postala integralni dio Sveučilišta u Zadru te od tada djeluje pod imenom Znanstvena knjižnica Sveučilišta u Zadru.

Znanstvena knjižnica Sveučilišta u Zadru upisana je u sudski registar ustanova pri Trgovačkom sudu u Zadru te u Upisnik knjižnica Republike Hrvatske koji vodi Nacionalna i Sveučilišna knjižnica u Zagrebu.

Novonastala Znanstvena knjižnica Sveučilišta u Zadru je po vrsti, prema namjeni i sadržaju knjižničnog fonda, sveučilišna knjižnica. Knjižnica svoju djelatnost obavlja na temelju Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Standarda za visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice, Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti te Statuta Sveučilišta u Zadru, kao i na temelju drugih relevantnih zakona te podzakonskih propisa. Djelatnost Knjižnice uključuje:

- nabavu, stručnu i tehničku obradu knjižnične građe prema stručnim standardima u cilju izgradnje knjižničnih zbirki i izrade informacijskih pomagala,
- pohranu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe s posebnim naglaskom na obvezni primjerak i građu koja je kulturno dobro,
- pružanje informacijskih usluga, posudbu i međuknjižničnu posudbu te davanje na korištenje i osiguravanje dostupnosti knjižnične građe u tiskanom i elektroničkom formatu, uključujući građu za osobe s invaliditetom u prilagođenim formatima,
- digitalizaciju knjižnične građe te izgradnju i organizaciju digitalne knjižnice,
- podučavanje i usmjeravanje korisnika pri izboru i korištenju knjižnične građe, informacijskih pomagala i alata te drugih izvora,
- pripremanje kulturnih, informacijskih, obrazovnih i znanstvenih sadržaja i programa,
- provedbu i poticanje istraživanja u knjižničnoj i informacijskoj znanosti,
- provedbu bibliometrijskih analiza za potrebe Sveučilišta,
- vođenje dokumentacije i prikupljanje statističkih podataka o poslovanju, knjižničnoj građi, korisnicima te korištenju usluga Knjižnice

Poslanje Znanstvene knjižnice Sveučilišta u Zadru kao informacijskog središta Sveučilišta u Zadru je aktivno sudjelovati u procesima učenja, stvaranja i očuvanja znanja. Knjižnica svoje poslanje ostvaruje kroz osiguravanje pristupa svim dostupnim izvorima informacija relevantnim za zajednicu Sveučilišta, kao i širu zajednicu, te kroz pružanje knjižničnih usluga u svrhu potpore znanstveno-istraživačkom radu, nastavi, učenju i drugim potrebama sveučilišne zajednice. Također, poslanje je upoznati javnost s baštinom koju Knjižnica čuva u svom fondu.

Ciljevi Knjižnice su:

- omogućiti korisnicima neposredan pristup svim vrstama znanja i obavijesti pohranjenih u vlastitim zbirkama u analognom i digitalnom obliku kao i u mrežno dostupnim izvorima suradničkih ustanova i dobavljača;
- promicati suradnju s hrvatskim i inozemnim kulturnim institucijama na dobrobit Sveučilišta i šire zajednice;
- poticati uvažavanje i razumijevanje kulturnoga nasljeđa i svih vrsta umjetnosti te omogućiti pristup izvedbama iz onih područja umjetničkog izričaja koji se studiraju na Sveučilištu (izložbama knjiga, umjetničkih djela, projekcijama filmova, predstavljanjem knjiga, djela i autora iz različitih područja stvaralaštva i dr.);
- brinuti o posebnim zbirkama (Iadertina i Paravia, virtualnoj zbirci Dalmatica te zbirci stare i rijetke građe) kao dijelu korpusa hrvatskog pisanog nasljeđa;
- razvijati programe i inicijative za osnaživanje lokalne zajednice za prihvaćanje i korištenje znanja temeljeno na kulturnom dobru koje posjeduje i svim drugim analognim i digitalnim izvorima kojima osigurava dostupnost i pristup uz podršku digitalnih tehnologija (edukacija, promocija znanosti, i sl.);
- slijedi ideju zajednice nastavnika i studenata, omogućavajući prilaz znanju i informacijama

Izvješće o radu Znanstvene knjižnice Sveučilišta u Zadru za 2024. godinu temelji se na statističkim podacima o poslovanju, knjižničnoj građi, korisnicima te korištenju usluga Knjižnice prikupljenima za potrebe Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica u skladu s hrvatskom normom HRN ISO 2789:2014 en, na Akcijskom planu rada koje je prihvatilo Upravno vijeće Knjižnice (srpanj 2024. – siječanj 2025.) te relevantnim dokumentima i podacima o aktivnostima koje su se provodile u sklopu rada imenovanih radnih grupa:

- Radne grupe za upravljanje fondom;
- Radne grupe za edukaciju osoblja i korisnika;
- Radne grupe za informatizaciju knjižničnih službi i usluga;
- Radne grupe za zaštitu građe;
- Radne grupe za digitalizaciju

Takav pristup izvještavanju ima određena metodološka ograničenja u odnosu na mogućnosti usporedbe podataka ovog izvješća o poslovanju s prethodnim godinama u odnosu na dva knjižnična entiteta (Znanstvena knjižnica Zadar i Sveučilišna knjižnica) koji sad čine jedinstvenu Znanstvenu knjižnicu Sveučilišta u Zadru, osobito zbog različitih pristupa ranijem izvještavanju dvije nekadašnje knjižnice, ali se smatra kako će ovakav pristup omogućiti daljnje kontinuirano praćenje i usporedbu standardiziranih podataka o poslovanju u godinama pred nama.

2. USLUGE I KORIŠTENJE

Usluge i korištenje obuhvaćaju podatke o broju potencijalnih i aktivnih korisnika, aktivnih posuđivača, posudbi, međuknjižničnih posudbi, posjeta knjižnici i knjižničnih događanja.

Prema normi HRN ISO 2789:2014 en ukupan broj osoba u populaciji tj. broj potencijalnih korisnika koje Knjižnica treba uslužiti u izvještajnom razdoblju je 5657. Populacija koju Knjižnica treba uslužiti čini ukupan broj osoba kojima su prvenstveno namijenjeni knjižnični resursi, a odnosi se na broj studenata Sveučilišta (5159) i broj znanstveno-nastavnog i suradničkog osoblja Sveučilišta (498). S obzirom na to da je u skladu sa svojom tradicijom Knjižnica ostala otvorena i za širu javnost, osim već prethodno navedenih potencijalnih korisnika koji se bilježe za potrebe Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica, u potencijalne korisnike možemo ubrojiti i općenito širu populaciju.

Broj aktivnih posuđivača s registriranom posudbom u 2024. godini bio je 2193. Aktivnim posuđivačem smatra se upisani korisnik koji je posudio barem jednu jedinicu knjižnične građe u izvještajnom razdoblju. Podaci o broju posudbi navedeni su u Tablici 1.

Tablica 1: Broj posudbi knjižnične građe u 2024. godini

Ukupan broj posudbi u izvještajnom razdoblju	28949
Broj posudbi u knjižnici	10336
Broj posudbi izvan knjižnice	18613

Uz bilježenje posudbe tiskane knjižnične građe Knjižnica prikuplja i podatke i o ukupnom broju preuzetih jedinica sadržaja iz određenog elektroničkog izvora u izvještajnom razdoblju. Ovaj podatak uključuje broj preuzimanja iz institucionalno i individualno pretplaćenih elektroničkih izvora (zbirke časopisa, baze podataka) i broj preuzimanja digitalizirane građe i/ili one nastale u izvorno digitalnom obliku (portal digitalizirane građe, institucijski repozitorij).

Tablica 2: Ukupan broj preuzetih jedinica sadržaja iz elektroničkih izvora

Ukupan broj preuzetih jedinica sadržaja iz određenog elektroničkog izvora	279375
Broj preuzimanja iz institucionalno i individualno pretplaćenih elektroničkih izvora	961

Broj preuzimanja digitalizirane građe i/ili one nastale u izvorno digitalnom obliku	278414
---	--------

U svrhu zadovoljavanja informacijskih potreba korisnika za pristupom i korištenjem informacijskih izvora koje Knjižnica ne posjeduje u svojem fondu ili kojima ne omogućuje pretplaćeni pristup elektroničkim izvorima informacija te kako bi isto omogućila i drugim knjižnicama, aktivno sudjeluje u međuknjižničnoj posudbi s drugim ustanovama.

Tablica 3: Broj međuknjižničnih posudbi u 2024. godini

Međuknjižnična posudba i elektronička dostava dokumenata u izvještajnom razdoblju	SVI zahtjevi	RIJEŠENI zahtjevi
	454	398
Broj zahtjeva zaprimljenih od drugih knjižnica	186	159
Broj naših zahtjeva upućenih drugim knjižnicama	183	160
Broj zahtjeva za elektronički dostavljenim dokumentima	85	79

Jedna od temeljnih zadaća Knjižnice je informacijsko referalna djelatnost koja, uz ostalo, obuhvaća opće informacijske upite i uslugu tematskog pretraživanja informacijskih izvora za različite potrebe. Podaci o ukupnom broju riješenih informacijskih zahtjeva u izvještajnom razdoblju vidljivi su u nastavku.

Tablica 4: Ukupan broj riješenih informacijskih zahtjeva

Ukupan broj riješenih informacijskih zahtjeva u izvještajnom razdoblju	14148
Broj općih upita i informacijsko-referalnih usluga	12446
Broj tematskih pretraživanja	1702

Knjižnica za potrebe Sveučilišta u Zadru redovito provodi bibliometrijske analize i praćenje znanstvene produkcije institucije. Uz navedeno, bibliometrijske usluge uključuju i izradu potvrda u postupku izbora odnosno reizbora na znanstveno-nastavna radna mjesta akademskog osoblja, kao i za potrebe praćenja indeksiranosti sveučilišnih časopisa.

Tablica 5. Ukupan broj bibliometrijskih usluga.

Ukupan broj bibliometrijskih usluga u izvještajnom razdoblju	52
Broj bibliometrijskih potvrda u svrhu izbora u zvanje	49
Broj bibliometrijskih potvrda izrađenih u svrhu prijava projekata i reakreditacije ustanove	3

Knjižnica za potrebe praćenja poslovanja i izvještavanja prikuplja podatke o posjetama. Posjeta je definirana kao čin ulaska u prostore Knjižnice ili pristupa mrežnoj stranici ili mrežnom katalogu Knjižnice kako bi se koristile usluge. Brojanje fizičkih posjeta Knjižnici obavlja se metodom uzorkovanja i izračunom temeljenim na dva reprezentativna radna tjedna. U načelu, odabiru se zadnji tjedan u travnju i zadnji tjedan u studenom.

Tablica 6: Ukupan broj fizičkih i virtualnih posjeta

Ukupan broj fizičkih i virtualnih posjeta knjižnici u izvještajnom razdoblju	456334
Broj fizičkih posjeta	45776
Broj virtualnih posjet	410558

Tijekom 2024. godine Knjižnica je organizirala ukupno 36 događanja kojima je prisustvovalo 857 posjetitelja. U istom vremenskom razdoblju održane su i 43 edukacijske radionice za korisnike s ukupno 792 sudionika.

Tablica 7: Ukupan broj događanja prema kategorijama

Ukupno događanja	79
Izložbe i izbori iz fonda	14
Javna predavanja	13
Predstavljanje knjiga	4
Ostale aktivnosti	5
Stručna vođenja i edukacijske radionice za korisnike	43

3. IZGRADNJA ZBIRKI I OBRADA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Knjižnični fond je skup knjižnične građe koju određena vrsta knjižnice posjeduje. Podaci o prinovama u fondu Knjižnice obuhvaćaju ukupan broj jedinica inventarizirane navedene vrste građe u knjižnici tijekom 2024. godine.

Tijekom izvještajnog razdoblja Knjižnica je kroz sve vrste nabave (kupnja, dar, obvezni primjerak, zamjena i vlastita izdanja) u svoj fond uključila 11764 novih fizičkih jedinica knjižnične građe (Tablica 8.).

Potrebno je napomenuti kako Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica u skladu s hrvatskom normom HRN ISO 2789:2014 en ne prepoznaje vlastito izdanje kao način nabave knjižnične građe koje je često zastupljeno kao način popunjavanja knjižničnog fonda, dok Knjižnica u svojoj praksi inventariziranja građu nabavljenu na ovaj način bilježi zasebno. Kao vlastito izdanje Knjižnica bilježi izdanja Sveučilišta u Zadru i zvučne knjige u izdanju Knjižnice. Tijekom 2024. godine knjižnični fond je obogaćen s 84 naslova tiskanih i 10 naslova zvučnih knjiga. U Tablici 8 prinove vlastitih izdanja su pribrojene u kategoriju darova.

Značajan broj darova u ukupnom broju prinova, osobito u odnosu na broj prinova nabavljenih kupnjom, prisutan je iz razloga što Knjižnica kao dar od nakladnika s područja Zadarske županije, za čije je potrebe izrađen CIP (*Cataloguing in Publication*) zapis, zaprima po dva primjerka objavljenih publikacija. Također, tijekom 2024. godine kao dar su nabavljene privatne zbirke knjiga umirovljenih zaposlenika Sveučilišta iz redova znanstveno-nastavnog osoblja, tiskane doktorske disertacije i pojedinačne publikacije koje su korisnici poklonili Knjižnici.

Tablica 8: Broj prinova tiskane građe i građe na fizičkim medijima tijekom 2024. godine.

		Način nabave				
		Kupnja	Obvezni primjerak	Zamjena	Dar i vlastita izdanja	Nabava ukupno
Knjige	broj naslova	1769	3222	89	1839	6919
	broj svezaka	1960	3245	118	2117	7440
Časopisi	broj naslova	51	1960	62	100	2173
	broj svezaka	97	2427	74	231	2829
Od toga tekući časopisi	broj naslova	40	1995	58	32	2125

	broj svezaka	65	2487	58	32	2642
Novine	broj naslova	10	1299	0	3	1312
	broj godišta	10	1299	0	3	1312
Audiovizualna građa	broj fizičkih jedinica	1	7	0	12	20
E-građa na prijenosnim medijima	broj fizičkih jedinica	0	39	0	1	40
Ocjenski radovi	broj svezaka	0	0	0	57	57
Ostala knjižnična građa	broj fizičkih jedinica	10	54	0	2	66
SVEUKUPNO	broj fizički jedinica	2078	7071	192	2423	11764

Prinove elektroničkih izvora odnose se na digitaliziranu građu tj. preslike izvornika izrađene postupkom digitalizacije, odnosno pretvorbom u digitalni oblik, e-ocjenske radove u izvorno digitalnom obliku, pretplaćene baze podataka, zbirke e-časopisa te pojedinačno pretplaćene e-knjige, e-časopise, e-novine i druge digitalne dokumente.

Tablica 9: Ukupan broj jedinica digitalizirane građe tijekom 2024. godine

	Izrađeno unutar vlastite knjižnice	Izrađeno izvan vlastite knjižnice	Ukupno
broj digitaliziranih fizičkih jedinica	1431	251	1682
broj stranica/datoteka	12958	1897	14855
veličina u (MB)	1091448	13200	1104648

Dio ukupno digitalizirane građe, koja je digitalizirana kod vanjskog suradnika izvan Knjižnice, rezultat je rada u sklopu projekta sufinanciranog sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske naziva „Digitalizirana baština Znanstvene knjižnice Zadar – digitalizacija građe iz fonda Znanstvene knjižnice Zadar“ koji se u Knjižnici provodio tijekom 2024. godine, dok je ostatak digitalizirane građe nastao tijekom redovitih aktivnosti digitalizacije koje se kontinuirano obavljaju. U sustav eKultura, koji je središnje mrežno mjesto koje osigurava pristup i pretraživanje

postojećih digitalnih zbirki kulturne baštine Republike Hrvatske, Knjižnica je pohranila 773 digitalna objekta starih hrvatskih novina s pripadajućim metapodatkovnim opisima.

Radna grupa za digitalizaciju tijekom izvještajnog razdoblja pripremila je radnu inačicu dokumenta Specifikacije informacijskog sustava za digitalnu knjižnicu Znanstvene knjižnice Sveučilišta u Zadru koji bi uskoro trebao biti dovršen, a koji će biti korišten u komunikaciji o zahtjevima sustava s potencijalnim ponuditeljima softverskih rješenja te objektivnoj evaluaciji dobivenih ponuda.

Tijekom izvještajnog razdoblja knjižnica je korisnicima omogućila pristup bazama podataka i zbirkama e-časopisa nabavljenim putem nacionalne konzorcijske nabave elektroničkih izvora znanstvenih i stručnih informacija, koju za vlastite potrebe i potrebe drugih knjižnica provodi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, kao i pristup samostalno pretplaćenim zbirkama e-časopisa i pojedinačnih jedinica elektroničke građe. Tijekom 2024. godine Knjižnica je za potrebe znanstveno-nastavnog osoblja i studenata Sveučilišta u Zadru pretplaćivala tri zbirke e-časopisa izdavača Emerald Publishing koje uključuju ukupno 114 publikacija: Emerald Marketing eJournal Collection, Emerald Library & Information Sciences eJournal Collection i Emerald Industry and Public Sector eJournal Portfolio koji uključuje podzbirke: Tourism and Hospitality Management, Education, Health& Social Care, Public Policy & Environmental Management.

Tijekom 2024. godine Knjižnica je u Digitalni repozitorij Sveučilišta u Zadru, koji je uspostavljen u sklopu nacionalne e-infrastrukture Dabar (Digitalni akademski arhivi i repozitoriji), pohranila ukupno 735 ocjenskih radova (završnih, završnih specijalističkih i diplomskih radova te doktorskih disertacija) obranjenih na Sveučilištu u Zadru.

Tijekom izvještajne godine zaposlenici Knjižnice zaduženi za stručnu obradu izradili su 14222 nova bibliografska zapisa i 677 normativnih zapisa.

4. OSOBLJE KNJIŽNICE

U Knjižnici je tijekom protekle godine bilo zaposleno ukupno 53 zaposlenika, od čega je u ekvivalentu punog radnog vremena (PRV) radilo ukupno 50,63 zaposlenika. Struktura zaposlenog osoblja prema zvanjima vidljiva je u Tablici 10.

Tablica 10: Ukupan broj knjižničnog osoblja u 2024. godini

Ukupan broj knjižničnog osoblja na kraju izvještajnog razdoblja	47
Broj pomoćnih knjižničara/knjižničarskih tehničara	13

Broj knjižničara/knjižničarskih suradnika	3
Broj diplomiranih knjižničara/knjižničara	22
Broj viših knjižničara	3
Broj knjižničarskih savjetnika	0
Broj ostalog knjižničkog osoblja	6
Broj ostalog osoblja	6
Sveukupan broj osoblja knjižnice na kraju izvještajnog razdoblja	53

Tijekom izvještajnog razdoblja u području informacijskih znanosti neformalno se obrazovalo 28 zaposlenika Knjižnice, a u programima formalnog obrazovanja sudjelovalo je troje zaposlenika. Knjižnično osoblje je tijekom 2024. godine objavilo tri znanstvena i stručna rada. Šest zaposlenika Knjižnice sudjelovalo je s izlaganjem ili s posterom na znanstvenim i stručnim skupovima.

5. OPREMA I PROSTOR

Tablica 11. prikazuje podatke o opremi knjižnice na kraju izvještajnog razdoblja. Ukupan broj pisaa uključuje i uređaje za ispis barkodova i signatura za potrebe tehničkog opremanja građe te POS uređaje.

Tablica 11: Sveukupan broj opreme Knjižnice (strojevi/uređaji) na dan 31. 12. 2024

Sveukupan broj opreme knjižnice (strojevi/uređaji) u izvještajnom razdoblju	137
Ukupan broj osobnih računala	97
Broj osobnih računala za korisnike	35
Od toga, broj osobnih računala s dodatnom opremom za slijepe i slabovidne korisnike	2
Broj osobnih računala za zaposlenike	62
Broj pisaa	18
Broj skenera	12

Broj multifunkcijskih uređaja	7
Broj elektroničkih povećala za slabovidne korisnike	3

Za potrebe smještaja i čuvanja građe, koja spada u kategoriju kulturnog dobra, u Studentskoj knjižnici nabavljen je metalni arhivski ormar s četiri police i s mogućnošću zaključavanja.

U svrhu klimatizacije izložbene dvorane Knjižnice nabavljen je i ugrađen jedan klima uređaj.

U Znanstvenoj knjižnici za potrebe zaposlenika renovirana je i opremljena tzv. čajna kuhinja.

6. RENOVACIJA I OPREMANJE ČITAONICE

U središnjoj zgradi Knjižnice tijekom 2024. godine provedeni su opsežni radovi uređenja i opremanja prostora čitaonice za individualni rad uključujući radove na podovima, ugradnju zidnih panela, oblogu pulta za zaposlenike i ugradnju polica za knjige.

Čitaonica je opremljena s ukupno 60 konferencijskih stolica, 15 novih radnih stolova, ormarima, garderobnim stalkom, visećim led panelima i novim trakastim zavjesama. Za potrebe rada korisnika u čitaonici osigurano je dodatnih deset prijenosnih računala.

7. AKTIVNOSTI U SKLOPU PROJEKTA E-SVEUČILIŠTA

Projekt e-Sveučilišta, čija je glavna partnerska organizacija i korisnik projekta Hrvatska akademska i istraživačka mreža – CARNET, a provodi se u partnerstvu s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu, Sveučilišnim računskim centrom – Srce te Agencijom za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), ima svrhu unaprijediti digitalnu infrastrukturu hrvatskoga sveučilišnog i znanstvenoga prostora.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu pokrenula je, kao dio projekta e-Sveučilišta, uspostavu hrvatskoga visokoškolskog knjižničnog sustava u oblaku, što uključuje nabavu jedinstvene platforme knjižničnih usluga tj. novog programskog rješenja na koje u svojem poslovanju prelaze ukupno 82 knjižnice uključujući i Znanstvenu knjižnicu Sveučilišta u Zadru. Tijekom 2024. godine mnogi knjižnični djelatnici, a osobito oni uključeni u Radnu grupu za informatizaciju knjižničnih službi i usluga, aktivno su sudjelovali u aktivnostima pripreme za konverziju bibliografskih

podataka iz formata UNIMARC u MARC 21 i migraciju podataka te u edukacijama za korištenje novog bibliografskog formata.

Planirani prelazak na produkcijski rad u sklopu nove platforme knjižničnih usluga je tijekom studenoga 2025. godine.

8. KONZERVACIJA I RESTAURACIJA GRAĐE

Znanstvena knjižnica Sveučilišta u Zadru sklopila je u 2024. godini Ugovor o konzerviranju i restauriranju s Hrvatskim državnim arhivom u Zagrebu u svrhu provođenja konzervatorsko-restauratorskih radova na tri jedinice knjižnične građe:

1. Zuallart, Jean. Il devotissimo viaggio di Gerusalemme. Fatto, e descritto in sei libri dal Sig.r Giovanni Zuallardo ... l'anno 1586 ; aggiuntoui i disegni di varij luoghi di Terra Santa et altri paesi intagliati da Natale Bonifacio Dalmata. Stampato in Roma: per F. Zanetti, et Gia. Ruffinelli, nell'anno 1587.
2. Davila, Arrigo Caterino. Historia delle gverre civili di Francia, di Henrico Caterino Davila, : Nella quale si contengono le Operationi di quattro Re: Francesco II. Carlo IX. Henrico III. & Henrico IV. Cognominato il Grande. : Con nvova aggivnta. In Venetia : Appresso Antonio Bortoli, 1692.
3. Marulić, Marko. Evangelistario di Marco Marvlo Spalatense, Opera veramente Euangelica. Diuisa in sette libri, sotto i titoli della Fede, Speranza, e Charita. : Tradotto di Latina in lingua Toscana dal R. P. D. Silvano Razzi Monaco dell'ordine di Camaldoli. In Fiorenza : Appresso Bartolomeo Sermartelli, 1571

9. REGISTRACIJA KULTURNOG DOBRA

Sukladno preporukama stručnog nadzora (u obje knjižnice) provedenog od strane matične službe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u prosincu 2023. godine, tijekom 2024. godine provedena je revizija zbirki inkunabula i pergamena. Dobiveni podaci uspoređeni su s postojećim Rješenjima o zaštiti spomenika kulture iz 1979. godine i dostavljeni stručnim službama u NSK u cilju upisa navedene građe u Registar kulturnog dobra RH.

U cilju popisivanja građe nastale do 1850. godine, pregledano je 70 knjiga inventara u kojima je sadržano 392 878 naslova. Time su stvoreni preduvjeti da se u slijedećem razdoblju ti popisi usporede sa stanjem u spremištu te da se, sukladno preporukama stručnog nadzora, te zbirke pojedinačno registriraju kao kulturno dobro.

Sve navedene aktivnosti koordinirala je i provodila Radna grupa za upravljanje fondom.

10. PROGRAMSKA OSNOVA

Radna skupina za izradu ažurirane Programske osnove za zgradu knjižnice Sveučilišta u Zadru, u kojoj su sudjelovale dvije djelatnice Knjižnice, intenzivno je radila na reviziji Programske osnove za novu zgradu Knjižnice izrađene 2007. godine. Zadaća članova Radne grupe bila je uskladiti postavke iz Idejnog rješenja s najnovijim viđenjima razvoja visokoškolskog knjižničarstva.

Tijekom rada u Radnoj skupini, djelatnice Knjižnice dale su osobit doprinos u vidu pružanja informacija o trenutnom stanju knjižničnih zbirki i usluga kao i iznošenju prijedloga novih programa, suvremenih usluga i organizacije prostora sukladno najnovijim trendovima u visokoškolskom knjižničarstvu.

11. ČITAONICA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

I u ovom izvještajnom razdoblju nastavili smo ulogu aktivnog promotora socijalne inkluzije, integracije i senzibilizacije čitalačkih i edukativnih potreba osoba s invaliditetom.

Za potrebe osoba koji imaju teškoće u čitanju standardnog tiska u studiju za snimanje zvučnih knjiga deset je monografskih publikacija prošlo sve faze prilagodbe u zvučne knjige. Iste su dostupne na: <http://talking-books.zkzd.hr/>.

Za svu snimljenu građu izrađeni su zvučni CD-i, prilagođeni u dvama formatima: format „DAISY“ koji omogućuje preslušavanje na samostalnim DAISY uređajima i na računalima koji imaju instalirane DAISY softvere te - kao uobičajeni AUDIO CD. Završeno je snimanje još dviju knjiga, koje su pripremljene za editiranje, odnosno za završnu studijsku obradu.

Djelatnici Knjižnice posjetili su Hrvatsku knjižnicu za slijepe, a po uzvratnom posjetu dogovorena je daljnja suradnja vezana za proces proizvodnje knjiga - od knjižničkih poslova do korisničkih usluga.

U travnju 2024. godine Znanstvena knjižnica Sveučilišta u Zadru i Hrvatska knjižnica za slijepe potpisale su Sporazum o suradnji. Ovim Sporazumom Čitaonica prilagođena osobama s invaliditetom Knjižnice proširuje svoje dosadašnje usluge namijenjene slijepim osobama, osobama koje imaju oštećenje vida ili druge poteškoće u korištenju tiskanih izdanja. Temeljem ovog Sporazuma korisnicima je omogućeno korištenje cjelokupnog fonda Hrvatske knjižnice za slijepe odnosno književnih djela i publicistike u pristupačnim formatima, korištenje fonda notnih zapisa na brajici, mogućnost pronalaska željene literature na stranim jezicima kroz međunarodnu platformu ABC konzorcija pri WIPO-u (World Intellectual Property Organization), direktan kontakt s

dugim knjižnicama u svijetu koje se bave proizvodnjom i distribucijom knjiga u pristupačnim formatima te sudjelovanje na manifestacijama koje Knjižnica organizira u stvarnom i u virtualnom okruženju.

12. KNJIGOVEŽNICA

U cilju zaštite knjižne građe u knjigovežnici se obavljaju poslovi kurativne zaštite: uveza i popravka građe, izrade opreme za zaštitu i pohranu kao i ostali poslovi vezani za programsku djelatnost Knjižnice. U knjigovežnici je tijekom 2024. godine uvezano 1578 jedinica knjižnične građe.

13. OSTALE AKTIVNOSTI

Knjižnica je tijekom 2024. godine nastavila s redovnim aktivnostima praćenja i uređivanja unesenih zapisa o publikacijama Sveučilišta u Zadru u sklopu Hrvatske znanstvene bibliografije (CROSBİ) unutar informacijskog sustava CroRIS.

Nastavilo se i s aktivnostima korisničke podrške i individualnih edukacija za korištenje sustava za provjere izvornosti publikacija Turnitin u svrhu podizanja kvalitete akademskog rada Sveučilišta.

Nastavljena je suradnja sa srodnim institucijama pri realizaciji planiranih aktivnosti. U prvom redu suradnja s većinom odjela i sastavnica Sveučilišta, Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom, Ministarstvom kulture i medija, Hrvatskom knjižnicom za slijepe, Udrugom za slijepe Zadarske županije i s pojedincima, stručnjacima iz područja knjižničarstva.

14. DOKUMENTI

Tijekom 2024. godine doneseni su sljedeći dokumenti kojima se uređuju odnosi i poslovanje Knjižnice:

1. Statut
2. Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji poslova
3. Poslovnik o radu Upravnog vijeća
4. Poslovnik o radu Stručnog vijeća
5. Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji poslova
6. Pravilnik o jednostavnoj nabavi
7. Procedura blagajničkog poslovanja
8. Procedura izdavanja, obračunavanja i isplate putnih naloga
9. Procedura praćenja i naplate prihoda i primitaka

10. Procedura stvaranja ugovornih obveza
11. Procedura upravljanja i raspolaganja nekretninama
12. Procedura zaprimanja, evidentiranja i plaćanja računa
13. Plan klasifikacijskih oznaka

U završnoj fazi izrade su sljedeći dokumenti:

1. Pravilnik o radu
2. Smjernice za izgradnju i upravljanje knjižničnim fondom

15. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KNJIŽNICE prema normi HRN ISO 11620:2014 en¹

Tablica 12: Pokazatelji uspješnosti knjižnice prema normi HRN ISO 11620:2014

Pokazatelj uspješnosti	Vrijednost
Postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi	88%
Prostor za korisnike na 1.000 pripadnika populacije koju knjižnica treba uslužiti	184
Broj osoblja u ekvivalentu PRV na 1.000 pripadnika populacije koju knjižnica treba uslužiti	7.90
Broj posudbi po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	5.1
Broj preuzetih jedinica sadržaja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	49
Broj posjeta knjižnici po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	81
Broj posjetitelja knjižničnih događanja na 1.000 pripadnika populacije koju knjižnica treba uslužiti	151
Broj polaznika edukacijskih radionica na 1.000 pripadnika populacije koju knjižnica treba uslužiti	140
Postotak dosegnute ciljane populacije	39%
Trošak po aktivnom posuđivaču	609.50 EUR
Broj sati stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja po članu knjižničnog osoblja	13

¹ POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KNJIŽNICA. URL: <https://maticna.nsk.hr/wp-content/uploads/2019/06/Pokazatelji-uspje%C5%A1nosti-HRN-ISO-116202014.pdf>

16. ZAKLJUČAK

Novonastala Znanstvena knjižnica Sveučilišta u Zadru tijekom 2024. godine, uz nastavak obavljanja tekućih zadataka prethodnih dviju knjižnica koje su sada objedinjene u jedinstvenu instituciju, usmjerila je svoje aktivnosti u tri glavna smjera.

Prvi se odnosi na objedinjavanje knjižničnih usluga, službi i radnih procesa te izradu strateških dokumenata potrebnih za rad Knjižnice. Drugi se odnosi na pripremne radnje i aktivnosti vezane uz prelazak poslovanja na novi knjižnično-informacijski softver u sklopu hrvatskoga visokoškolskog knjižničkog sustava u oblaku, dok je treći vezan uz sudjelovanje u pripremi i oblikovanju Programske osnove za novu zgradu Sveučilišnog knjižnično-informacijskog centra, Sveučilišta u Zadru.

Uz navedeno, Knjižnica će svoje napore u idućem razdoblju usmjeriti na niz drugih aktivnosti s naglaskom na razvoj ljudskih potencijala, osobito u smislu trajnog stručnog usavršavanja knjižničkog osoblja, razvoj programa edukacije korisnika te prelazak na novi informacijski sustav za izradu i upravljanje digitalnom knjižnicom. Napori će se uložiti i u kvalitetnije praćenje statističkih podataka o poslovanju Knjižnice u svrhu *benchmarkinga* s prethodnom godinom unutar institucije, ali i s drugim knjižnicama istog tipa. Isto tako, uz praćenje kvantitativnih podataka o izlaznim proizvodima potrebno se usmjeriti i ka praćenju kvalitativnih podataka tj. praćenju ishoda u skladu s ciljevima Knjižnice.

KLASA: 611-05/25-05/03

URBROJ: 2198-1-55-25-1

Zadar, 13. ožujka 2025.

